

Provocarea COVID-19 în sistemul penitenciar românesc

Dr. Laurenția Ștefan PhD
Drd. Răzvan Grecu¹

ISSN 2668-8433
ISSN-L 2668-8433

Revista de Practică Penitenciară
Nr. 3/2020; pp. 4-12
Administrația Națională a
Penitenciarelor
Universitatea București
Facultatea de Sociologie și
Asistență Socială

Abstract

Sistemele penitenciare sunt recunoscute ca medii cu risc crescut de transmitere a unor afecțiuni mai ales cu transmitere aerogenă, având drept cauze, atât proveniența persoanelor private de libertate din grupuri populaționale defavorizate, cu o frecvență mai mare a îmbolnăvirilor cât și condițiile care favorizează răspândirea din cadrul unităților de detenție – supraaglomerarea, mobilitatea penitenciară, lipsa ventilației, infecția HIV sau tuberculoza, cât și numeroase afecțiuni cronice prezente la persoanele private de libertate. Gestionarea unei situații epidemiologice datorată unei boli infecto-contagioase cu risc crescut de transmitere a reprezentat întotdeauna, pentru sistemul penitenciar românesc, o problemă majoră de sănătate publică. Măsurile de prevenire sau măcar de reducere a modalității de transmitere a unor boli infecto-contagioase au fost implementate frecvent la nivelul populației penitenciare. Apariția COVID-19 a ridicat, din nou, problema penitenciarelor ca medii propice pentru dezvoltarea bolilor infecțioase.

Penitentiary systems are recognized as environments with a high risk of transmitting diseases, especially with airborne transmission, having as causes, both the origin of persons deprived of liberty from disadvantaged population groups, with a higher frequency of diseases and conditions that favor the spread within the detention units - overcrowding, prison mobility, lack of ventilation, HIV or tuberculosis infection as well as numerous chronic diseases presented by inmates. The management of an epidemiological situation due to an infectious-contagious disease with an increased risk of transmission has always represented, for the Romanian penitentiary system, a major public health problem, measures to prevent or at least reduce the mode of transmission of infectious-contagious diseases, were frequently implemented at the level of the penitentiary population. The emergence of COVID-19 has once again raised the issue of penitentiaries as favorable environments for the development of infectious diseases.

Cuvinte cheie: *COVID-19, epidemie, pandemie, penitenciar.*

¹ Administrația Națională a Penitenciarelor, Direcția de Supraveghere Medicală.

INTRODUCERE

Persoanele private de libertate din penitenciare sau alte locuri de detenție sunt mult mai vulnerabile la răspândirea bolii provocate de noul coronavirus (COVID-19) față de populația generală din cauza condițiilor de detenție în care trăiesc pentru perioade prelungite de timp. Mai mult, experiența arată că penitenciarele, aresturile și alte așezăminte de detenție unde sunt aglomerări de persoane aflate în apropiere unele de altele, pot fi surse de infecție, amplificare și răspândire a bolilor infecțioase în interiorul și exteriorul penitenciarelor. De aceea, sănătatea în penitenciare este considerată parte din sistemul public de sănătate. Răspunsul la COVID-19 în penitenciare și alte locuri de detenție este în mod special provocator¹.

Cetățenii deținuți în închisori și în alte spații de detenție trebuie să fie considerați ca făcând parte din răspunsul mai larg al sănătății publice la COVID-19, având în vedere vulnerabilitatea lor la infecție².

Închisorile sunt epicentre pentru boli infecțioase, datorită prevalenței în antecedente mai mare a infecției, nivelului mai ridicat de factori de risc pentru infecție, contactului strâns inevitabil în zone adesea supraaglomerate, slab ventilate, instalații nesanitare și accesului slab la servicii de sănătate în raport cu populația civilă³. Infecțiile pot fi transmise între prizonieri, prin intermediul personalului și al vizitatorilor, între penitenciare prin transferuri sau mutarea/detașarea personalului. Ca atare, închisorile și alte spații privative de libertate sunt o parte integrantă a răspunsului sănătății publice la boala provocată de coronavirus (SARS-CoV-2).

Unul dintre primele focare de gripă documentate în închisoare a avut loc în închisoarea San Quentin din California, SUA, în timpul pandemiei gripei din 1918. În trei cazuri separate, infecția a fost introdusă de un prizonier nou primit și un singur transfer în altă închisoare a avut ca rezultat un focar în unitatea de destinație. Izolarea/carantinarea a fost esențială⁴. Mai recent, au fost descrise focare de gripă în penitenciare din SUA, Canada, Australia, Taiwan și Thailanda^{5,6}. Nu este cunoscut spațiului public vreun raport publicat despre focare de gripă în centrele de detenție pentru tineri sau de imigrare, deși patternul sugerează că focarele ar progresa în mod similar în aceste condiții⁷. De la începutul anului 2020, focarele COVID-19 au fost documentate la nivel mondial, inclusiv la nivelul Iranului, unde 70 000 de prizonieri au fost eliberați în efortul de a reduce transmiterea infecției între deținuți. Închisorile concentrează persoane susceptibile la infecție și cele cu un risc mai mare de complicații. COVID-19 are o mortalitate crescută în rândul persoanelor în vârstă și la cei cu boli cronice sau imunosupresie. Suplimentar, multimorbiditatea este o realitate în rândul persoanelor aflate în închisoare, adesea cu debut mai precoce și cu o severitate mai mare decât în populația generală, iar vârsta medie în rândul populațiilor carcerale este în continuă creștere în multe țări⁸. De asemenea, investițiile întârziate în sistemul de sănătate al penitenciarelor, supraaglomerarea substanțială în unele locuri de detenție și procedurile complexe de securitate au potențialul de a întârzia diagnosticul și tratamentul persoanelor private de libertate.

Ca atare, focarele COVID-19 în spații de detenție sunt importante pentru sănătatea publică din cel puțin două motive: în primul rând, focarele explozive din aceste medii au potențialul să copleșească serviciile de îngrijire a sănătății din cadrul unităților penitenciare și să solicite suplimentar unitățile de specialitate supraîncărcate din rețeaua publică de sănătate și, în al doilea rând, faptul că, având un număr de aproximativ 30 de milioane de oameni eliberați din închisoare în fiecare an la nivel mondial, închisorile sunt un vector pentru transmiterea comunitară a unor potențiale infecții, care vor avea un impact disproporționat asupra comunităților marginalizate⁹.

CADRUL EPIDEMIOLOGIC NAȚIONAL

În contextul în care, la începutul anului 2020, de la nivel internațional parveneau informații cu privire la evoluția dinamică a unui nou virus la nivelul Chinei, cu transmitere aerogenă, sistemul penitenciar românesc a demarat măsuri de monitorizare medicală atentă a tuturor persoanelor private de libertate care erau nou - depuse în unitățile penitenciare, reîntoarse din permisiunea ieșirii din penitenciar sau care desfășurau activități lucrative în afara locului de detenție, direcția de specialitate medicală din cadrul ANP, realizând instruirea personalului medical prin intermediul unor sesiuni prin live - meeting sau videoconferințe. Totodată, începând cu luna februarie 2020, s-au urmărit în permanență comunicatele Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor cu privire la focarele de infecție cu noul coronavirus.

Având în vedere că, în perioada 22 – 23.02.2020, pe teritoriul Italiei erau confirmate deja focare în regiunile *Lombardia, Piemonte, Veneto, Emilia – Romagna*, fiind cunoscut impactul asupra sistemului penitenciar în cazul: extrădării unei persoane private de libertate, din aceste regiuni, a desfășurării unor activități de vizită din partea unor aparținători ai persoanelor private de libertate întorși din Italia, sau reîntoarcerea la serviciu a personalului după o perioadă de concediu de odihnă efectuată în zonele cu risc epidemiologic crescut, la data de 24.02.2020 este aprobat și înaintat unităților penitenciare subordonate, primul *Plan de măsuri pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției cu COVID-19, în rândul personalului și a persoanelor private de libertate*. Planul a urmărit implementarea a trei categorii de măsuri, respectiv: măsuri de prevenție generală, măsuri de intervenție specifice deținuților extrădați din zone cu risc epidemiologic pentru COVID-19 și măsuri de intervenție în situație de criză în cazul în care rezultatele de laborator confirmă infectarea cu COVID-19 a persoanelor private de libertate.

De asemenea, tot în acest context, a fost dispusă și înființarea la nivelul Penitenciarului Spital București – Jilava a unei secții de carantină destinată exclusiv cazării și monitorizării medicale a cazurilor extrădate din zone cu risc epidemiologic crescut pentru COVID – 19. Pentru luarea acestei decizii s-a luat în considerare existența secției de boli infecțioase din structura acestei unități și colaborarea cu Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”. Măsurile dispuse au vizat activitățile desfășurate cu ocazia accesului în unitate, sectorul „Vizită”, prin intensificarea efectuării triajului epidemiologic, atât pentru persoanele private de libertate, cât și pentru personalul angajat și vizitatori, aplicarea unui chestionar pentru identificarea unor posibile interferări din zonele cu risc epidemiologic crescut datorat infecției cu noul coronavirus. Totodată s-a instituit atât obligația menținerii igienei personale, a curățeniei și dezinfectării tuturor spațiilor existente la nivelul unităților penitenciare cât și a purtării echipamentelor individuale de protecție, mască chirurgicală pentru persoanele private de libertate extrădate, și mască, mănuși, halate de unică folosință/combinezon pentru personalul care intră în contact cu această categorie de deținuți.

Prin Decizia Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a constituit un *Grup de Suport Tehnico – Medical* responsabil cu gestionarea și propunerea de măsuri cu privire la situația epidemiologică, monitorizarea implementării *Planului de măsuri*, centralizarea datelor relevante actualului context epidemiologic și dispunerea de măsuri urgente, în eventualitatea creșterii incidenței cazurilor confirmate cu SARS-CoV-2 la nivel național.

La data de 27.02.2020, în contextul mediatizării tranzitării teritoriului României de către cetățeanul italian confirmat cu COVID – 19, prima unitate penitenciară care s-a confruntat cu riscul apariției unor posibile cazuri de răspândire a virusului în sistemul penitenciar, a fost Penitenciarul Târgul Jiu, unde a fost identificată o persoană angajată care s-a dovedit a fi contact cu o persoană declarată de Direcția de Sănătate Publică Județeană,

contact direct al cetățeanului italian. Ulterior, confirmării primelor cazuri la nivelul României, toate unitățile penitenciare au intrat în intensificarea tuturor măsurilor de prevenție.

În contextul gestionării situației epidemiologice, ca urmare a instituirii stării de urgență pe teritoriul României, în baza Decretului nr. 195/16.03.2020, la nivelul sistemului penitenciar au fost dispuse următoarele măsuri:

- continuarea implementării tuturor măsurilor dispuse anterior, la nivelul sistemului penitenciar, cu monitorizarea corespunzătoare, din partea structurilor de specialitate din Administrația Națională a Penitenciarelor. În acest sens, au fost efectuate misiuni de verificare a stării de spirit, în rândul deținuților (la momentul apelului de seară), în 8 unități penitenciare (București-Jilava, Spital București-Jilava, București-Rahova, Spital București-Rahova, Ploiești, Giurgiu, Mărgineni și Ploiești – Târgșorul Nou. Au fost efectuate, de către reprezentanți ai aparatului central, 21 misiuni de verificare a modului de aplicare a Planului de măsuri pentru sistemul penitenciar, pe perioada stării de urgență, cu accent pe: triajul epidemiologic, modul de lucru, purtarea echipamentelor de protecție pentru personal, starea de spirit în rândul deținuților, precum și modalitatea de acordare a drepturilor pentru persoanele custodiate (unități verificate: Mioveni, Spital Mioveni, Craiova, Craiova Pelendava, Centrul de Detenție Craiova, Tg. Jiu, Drobeta Turnu Severin, Codlea, Miercurea Ciuc, Tg. Mureș, Aiud, Gherla, Spital Dej, Bistrița, Focșani, Bacău, Iași, Vaslui, Galați, Brăila și Centrul de Detenție Tichilești);

- a fost constituit, la nivelul aparatului central, Grupul de analiză strategică a aspectelor problematice identificate la nivelul unităților penitenciare (domeniile: siguranța deținerii și regim penitenciar, reintegrare socială, prevenirea criminalității și terorismului), în perioada stării de urgență instituite, care s-a întrunit zilnic, în vederea adoptării soluțiilor și măsurilor sistemice, necesare pentru prevenirea evenimentelor negative, în rândul populației carcerale;

- a fost elaborată și transmisă spre unități, în vederea aplicării unitare, Decizia Directorului general al ANP privind *Metodologia de intervenție pentru combaterea infecției COVID-19 în sistemul penitenciar*, pe linie medicală;

- în perioada de referință 23-27.03.2020, au fost efectuate virări de credite pentru asigurarea fondurilor necesare achiziției materialelor sanitare și echipamentului de protecție pentru prevenirea îmbolnăvirii cu COVID-19, în sistemul administrației penitenciare (1.232,1 mii lei);

- în data de 25.03.2020, a fost efectuată și înaintată ordonatorului principal de credite, o analiză a bugetului, pentru asigurarea tuturor drepturilor polițiștilor de penitenciare și a persoanelor private de libertate (50.231,00 mii lei);

- a fost elaborat și transmis spre Ministerul Justiției proiectul de ordin al ministrului justiției privind angajarea fără concurs, la nevoie, pe durată determinată de 6 luni, de personal din sursă externă sau cadre care au trecut în rezervă, cărora le-au încetat raporturile de serviciu;

- a fost elaborat proiectul de ordin al ministrului justiției privind modificarea, fără acordul polițistului de penitenciare, a locului și/sau felul muncii, în raport cu necesitățile și situația operativă, existente la nivelul unității penitenciare, unde este încadrat sau al altei unități din poliția penitenciară;

- la nivelul aparatului central, au fost elaborate 8 scenarii de acțiune privind gestionarea unor situații problematice datorate de evoluția infecției cu SARS-CoV-2 la nivel de sistem penitenciar;

- la solicitarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, unitățile penitenciare au întreprins o serie de măsuri privind eficientizarea gestionării spațiilor avute la dispoziție, precum și în scopul protecției persoanelor private de libertate vârstnice și vulnerabile din

punct de vedere medical (cu vârsta de peste 65 ani). De asemenea, au fost puse în aplicare o serie de măsuri, în vederea creșterii numărului de locuri de cazare destinate “perioadei de carantină și observare”, pentru persoanele private de libertate nou-depuse;

- pentru a veni în întâmpinarea eventualelor cazuri COVID-19, cu simptomatologie medie sau severă, din rândul persoanelor private de libertate, Administrația Națională a Penitenciarelor a identificat, la nivelul rețelei sanitare proprii, Penitenciarul-Spital București Rahova pentru preluarea persoanelor custodiate infectate cu SARS-CoV-2. În acest sens, au fost transmise solicitări către Ministerul Sănătății și Ministerul Apărării Naționale, în vederea preluării unor echipamente medicale, sub forma comodatului dotărilor necesare pentru secția Anestezie și Terapie Intensivă, din cadrul penitenciarului-spital, pe perioada instituirii stării de urgență (similar, au fost făcute demersuri pentru solicitare și către Ministerul Justiției pentru acordarea sprijinului necesar);

- la nivelul sistemului administrației penitenciare, au fost luate, de fiecare dată când situația a impus, măsuri de izolare la domiciliu a personalului care a avut contact direct/contact apropiat cu persoane provenite din zonele de risc epidemiologic sau care au prezentat simptomatologie de infecție respiratorie, precum și de izolare a persoanelor private de libertate care intră sub incidența măsurilor preventive de acest tip;

- a fost elaborat și transmis spre unități, în atenția personalului, Ghidul psihologic privind menținerea echilibrului emoțional în perioada pandemiei, complementar măsurilor dispuse anterior pe această linie de activitate;

- date fiind măsurile dispuse în considerarea stării de urgență instituite pe teritoriul României, s-a procedat la actualizarea conținutului secțiunii dedicate informării aparținătorilor, la nivelul site-ului Administrației Naționale a Penitenciarelor (inclusiv prin asocierea Ghidului practic de măsuri cu privire la Justiție, Serviciul de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor, Oficiul Național al Registrului Comerțului, în urma decretării stării de urgență, document elaborat de Ministerul Justiției, alături de mesajul directorului general ANP);

- a fost creată secțiunea ”COVID-19”, pe Portalul Intern al ANP, pentru informarea corectă a întregului personal care este și în prezent actualizată zilnic cu informații de relevanță pentru implementarea măsurilor aferente (e.g. legislație, instrucțiuni emise de Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul pentru Situații de Urgență, recomandări ale instituțiilor medicale de resort, precum Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Supraveghere a Bolilor Transmisibile etc.);

- în data de 30.03.2020, a avut loc o întâlnire de lucru între conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor și reprezentanții organizațiilor sindicale, pentru a analiza variantele de optimizare a programului de lucru pentru personalul din sectorul operativ și administrativ. Ulterior acestei întruniri de lucru a avut loc și o videoconferință cu toți directorii locurilor de detenție de la nivel de sistem, pentru a analiza propunerile privind organizarea programului de lucru, măsurile administrative întreprinse și alte aspecte semnificative, relevante la nivel de unitate, în contextul epidemiologic actual. În registrul celor prezentate, pentru asigurarea unui echilibru în ceea ce privește numărul de persoane prezente la locul de muncă, din perspectiva respectării disciplinei sanitare, a fost aprobată o Decizie a directorului general ANP prin care se aprobă organizarea programului de lucru pentru polițiștii de penitenciare;

- conform Ordinului emis de Ministerul Sănătății nr. 489 din 23.03.2020, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 264 din 31.03.2020, Penitenciarul Spital București-Jilava a fost desemnat pe lista unităților sanitare care vor desfășura acțiuni prioritare pentru monitorizarea, tratamentul și îngrijirea pacienților cu boli emergente și reemergente precum COVID-19;

- ca parte a demersurilor de susținere a luptei împotriva COVID-19, a fost transmisă spre unitățile penitenciare o adresa referitoare la informarea persoanelor private de libertate care doresc să se alăture cauzelor umanitare, inițiate la nivel național, în sensul donării unor sume de bani, inclusiv prin sistemul de telefonie națională;

- în același registru, al acțiunilor caritabile, a fost inițiată și campania ”Donează o mască spitalelor”, prin care persoanele private de libertate sau personalul de penitenciar au putut dona măști pentru spitalele din țară, în perioada 06.04.2020-16.04.2020;

- având în vedere inițiativa a nouă (9) unități penitenciare de a confecționa, în plan local, viziere, ca măsură de protecție suplimentară, în vederea limitării răspândirii pe cale aerogenă, a particulelor purtătoare de microorganisme (particule lichide degajate de tuse/strănut), Administrația Națională a Penitenciarelor a transmis, către toate unitățile subordonate, un proiect de activitate, în vederea replicării acestor activități în cât mai multe locuri de detenție de la nivel sistemic.

Pentru perioada de referință 13.04-16.04.2020, în temeiul Decretului nr. 240/14.04.2020 privind prelungirea stării de urgență, Administrația Națională a Penitenciarelor a dispus următoarele măsuri:

- au fost efectuate virări de credite, pentru materiale sanitare și produse biocide, în suma de 1. 307 mii lei, în bugetul Administrației Naționale a Penitenciarelor și înaintate spre aprobare Ministerului Justiției, în data de 14.04.2020;

- a fost stabilit și transmis spre unitățile penitenciare, în vederea implementării, *Planul de măsuri pentru sistemul penitenciar*, la prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, axat pe: *A.1. Măsuri cu aplicabilitate generală; A.2. Măsuri/recomandări medicale în caz de activități/contact cu deținut suspect/conformat COVID-19; C. Măsuri în cazul producerii de incidente critice;*

- având în vedere prevederile art. 37 alin. (2) și art. 39 din Decretul nr. 240/14.04.2020, coroborate cu prevederile art. 24 din *Ordinul Ministrului Sănătății nr. 489/2020 din 23 martie 2020, privind aprobarea modului de administrare, finanțare și implementare a acțiunilor prioritare pentru monitorizarea, tratamentul și îngrijirea pacienților critici, cu infecții emergente și reemergente (AP-IE/RE)*, prin Decizia directorului general s-a dispus ca, pe durata menținerii stării de urgență, secția *Anestezie și Terapie Intensivă*, din cadrul Penitenciarului – Spital București – Rahova, să fie subordonată, din punct de vedere operațional, Penitenciarului - Spital București – Jilava. Pe durata subordonării, din punct de vedere operațional, personalul care îndeplinește atribuții specifice în cadrul secției *Anestezie și Terapie Intensivă*, prin utilizarea mijloacelor tehnico – materiale aflate în dotarea secției, va realiza activități de monitorizare, tratament și îngrijire a pacienților din Penitenciarul - Spital București – Jilava;

- prin Decizie a directorului general A.N.P, a fost aprobat *Planul de acțiune al locului de deținere pentru organizarea activităților în situația în care, la nivelul acestuia, sunt confirmați ca fiind infectați mai mulți deținuți cu COVID-19*, plan care a fost actualizat în permanență de către Administrația Națională a Penitenciarelor, în funcție de evoluția situației operative și a situației epidemiologice existente;

- zilnic, prin grija Direcției de Supraveghere Medicală, s-a continuat monitorizarea situației medicale, la nivel sistemic (atât pentru persoanele private de libertate, cât și pentru personal) și au fost luate, de fiecare dată când situația a impus, măsuri de izolare la domiciliu a personalului care a avut contact direct/indirect cu persoane provenite din zonele de risc, precum și a persoanelor private de libertate care intră sub incidența măsurilor preventive de acest tip;

- în perioada de referință 21.04-24.04.2020, s-au asigurat demersuri privind: 1. achiziția directă de alimente și produse igienico-sanitare pentru persoanele private de libertate; 2. achiziția directă, de către penitenciarele-spital, de materiale sanitare și

dezinfecanți, pentru unitățile penitenciare arondate, din fondurile provenite din contractele de prestări servicii;

- au fost transmise, către toate unitățile penitenciare, adrese privind asigurarea zilnică, pentru personalul din sectorul administrativ, a măștilor de protecție de unică folosință (tip chirurgical) și a mănușilor (nepudrate, tip examinare); în același context, a fost reiterată necesitatea intensificării activităților privind curățenia și dezinfectia spațiilor și a mijloacelor de transport, precum și importanța triajului epidemiologic al cadrelor, la intrarea și ieșirea din serviciu (reinstruirea personalului);

- în contextul confirmării unor cazuri de infecție SARS-CoV-2, în rândul personalului de la Penitenciarul Giurgiu (4), Penitenciarul Jilava (5), Penitenciarul Gherla (2), a fost organizat, în data de 24.04.2020, un livemeeting cu participarea conducerii A.N.P. și a directorilor, respectiv directorilor adjuncți (siguranța deținerii și regim penitenciar, reintegrare socială, economico-administrativ, medicali) din toate unitățile subordonate, prin care au fost reiterate instrucțiuni și măsuri necesare a fi implementate la nivel de unități;

- în perioada 09-10 mai 2020, au fost efectuate 18 misiuni de control, verificare și îndrumare a modului de implementare și respectare a măsurilor de prevenție împotriva răspândirii noului coronavirus, de către echipe formate din specialiști din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor. Concluziile misiunilor au fost transmise, în scop preventiv, pentru luarea tuturor măsurilor necesare, și către celelalte unități din sistem;

- a fost organizat, în data de 14.05.2020 un livemeeting cu participarea conducerii A.N.P. și a directorilor, directorilor adjuncți, respectiv a medicilor șefi de la nivelul unităților penitenciare axat pe: 1. analiza *Planului de măsuri* pentru sistemul penitenciar, pentru asigurarea tranziției de la starea de urgență la starea de alertă; 2. prezentarea unui set de concluzii, din perspectiva activității sistemului penitenciar, la expirarea perioadei stării de urgență;

- au fost stabilite, prin Decizie a directorului general, instrucțiuni privind menținerea programului de lucru secvențial pentru personalul administrativ și de reintegrare socială (cu alternarea săptămânală a personalului din fiecare tură), precum și a celui pe patru schimburi, pentru personalul operativ. Emiterea instrucțiunilor s-a realizat cu consultarea directorilor unităților subordonate A.N.P. și a organizațiilor sindicale;

- în conformitate cu Ordinul ministrului justiției nr. 1560/23.04.2020 pentru stabilirea procedurii de angajare fără concurs în poliția penitenciară, în temeiul art. 9 din anexa nr. 1 la Decretul nr. 240/2020, în perioada 07.05.2020 – 14.05.2020, au fost derulate demersurile aferente procedurii de angajare pentru 115 posturi vacante de la nivel de sistem (48 posturi de medic, 47 posturi de asistent medical, 20 posturi de agent operativ, din 33 unități penitenciare și aparatul central). În acest sens, pentru optima organizare a demersurilor procedurii, au fost transmise către unități o serie de îndrumări. Conform datelor statistice, s-au înscris 961 candidați, iar, în urma finalizării procedurii, au fost ocupate 68 posturi. În ceea ce privește candidații pentru posturile de polițist de penitenciare, conform procedurii, a fost asigurată și evaluarea psihologică, în cele șapte centre stabilite prin Decizia directorului general ANP;

- a fost elaborată o instrucțiune privind implementarea unor măsuri pentru asigurarea unui climat corespunzător la nivelul unităților penitenciare, pentru perioada dintre data expirării stării de urgență și intrarea în vigoare a Legii privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 (în temeiul art. 15 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare și al art. 119, lit. b) din Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare).

Date statistice cu privire la situația confirmării cazurilor de infecție COVID – 19, la nivelul sistemului penitenciar, în perioada stării de urgență:

Situație personal angajat confirmat cu infecție cu SARS-CoV-2:

1. Penitenciar - Spital Dej - 1 caz;
2. Penitenciar București Jilava – 9 cazuri;
3. Penitenciar Gherla – 2 cazuri + 1 caz internat în spital cu pneumonie, dar confirmat ulterior cu COVID - 19;
4. Penitenciar Botoșani – 1 caz;
5. Penitenciar Aiud – 1 caz;
6. Penitenciar Constanța Poarta – Albă – 2 cazuri;
7. Penitenciar Giurgiu – 4 cazuri;
8. Penitenciar Spital București – Jilava – 2 cazuri;
9. Penitenciar Codlea – 1 caz;
10. Penitenciar Târgu Mureș – 1 caz.

Situația persoanelor private de liberate: două persoane private de liberate au avut rezultat pozitiv la o primă testare RT-PCR (reacție de amplificare în lanț cu revers transcripție) la SARS-CoV-2, urmând ca, ulterior, prin retestări să se infirme diagnosticul de COVID – 19. Sistemul penitenciar a custodiat pentru o perioadă de 24 ore, un pacient confirmat cu COVID – 19, aflat în arest preventiv în cursul urmăririi penale, care a fost transferat prin dispoziția comandantului acțiunii, din custodia Ministerului Afacerilor Interne în custodia Penitenciarului Spital București Jilava.

CONCLUZII

Ca și în cazul pregătirii generale pentru epidemii, pandemia COVID-19 ne va învăța lecții valoroase pentru pregătirea în medii corecționale¹⁰.

Prevenirea introducerii virusului în penitenciare și alte locuri de detenție reprezintă un element esențial în evitarea sau minimalizarea apariției infecției și a altor focare ce pot izbucni în aceste așezăminte și dincolo de ele. În toate țările, conduita fundamentală de abordat este prevenirea introducerii agentului infecțios în penitenciare și alte locuri de detenție, limitând împrăștierea în cadrul penitenciarului și reducând posibilitatea răspândirii acestuia din penitenciar în comunitate. Acest lucru va fi dificil în țările cu o rată mare de transmitere.

Sănătatea închisorilor este, prin definiție, sănătatea publică. În ciuda acestui fapt și a granițelor importante dintre închisori și comunități, închisorile sunt adesea excluse sau tratate ca fiind separate de eforturile în ceea ce privește sănătatea publică. Răspândirea rapidă a COVID-19 va afecta, întocmai ca majoritatea epidemiilor, în mod disproporționat persoanele cele mai defavorizate. Prin urmare, pentru a atenua efectele focarelor din unitățile penitenciare asupra unităților terțiare de îngrijire a sănătății și pentru a reduce morbiditatea și mortalitatea printre cei mai marginalizați ai societății, este crucial ca închisorile, centrele de detenție pentru tineri și centrele de detenție pentru imigrare să fie încorporate în răspunsul mai larg al sănătății publice.

BIBLIOGRAFIE

- Akiyama M.J., Spaulding A.C., Rich J.D. *Flattening the Curve for Incarcerated Populations - Covid-19 in Jails and Prisons*. N Engl J Med. 2020;382(22):2075-2077. [9]
- Besney J., Moreau D., Jacobs A. *Influenza outbreak in a Canadian correctional facility*. J Infect Prev. 2017;18:193–198. [5]
- Chao W-C, Liu P-Y, Wu C-L. *Control of an H1N1 outbreak in a correctional facility in central Taiwan*. J Microbiol Immunol Infect. 2017;50:175–1826. [7]
- Dolan K., Wirtz A.L., Moazen B. *Global burden of HIV, viral hepatitis, and tuberculosis in prisoners and detainees*. Lancet. 2016;388:1089–1102. [3]
- Kinner S.A., Young J.T. *Understanding and improving the health of people who experience incarceration: An overview and synthesis*. Epidemiol Rev. 2018;40:4–11. [6]
- Kinner S.A., Young J.T., Snow K., et al. *Prisons and custodial settings are part of a comprehensive response to COVID-19*. Lancet Public Health. 2020;5(4):e188-e189. [10]
- Simpson Paul L., Butler Tony G. *Covid-19, prison crowding, and release policies* BMJ 2020; 369:m1551. [2]
- Stanley L.L. *Influenza at San Quentin Prison, California*. Public Health Rep. 1919;34:996–1008. [4]
- UN urges Iran to free political prisoners amid coronavirus spread. Al Jazeera. March 10, 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/urges-iran-free-political-prisoners-coronavirus-spread-200310184750920.html> [8]
- World Health Organisation - *Preparedness, prevention and control of COVID-19 in prisons and other places of detention Interim guidance*, 15 March 2020. [1]